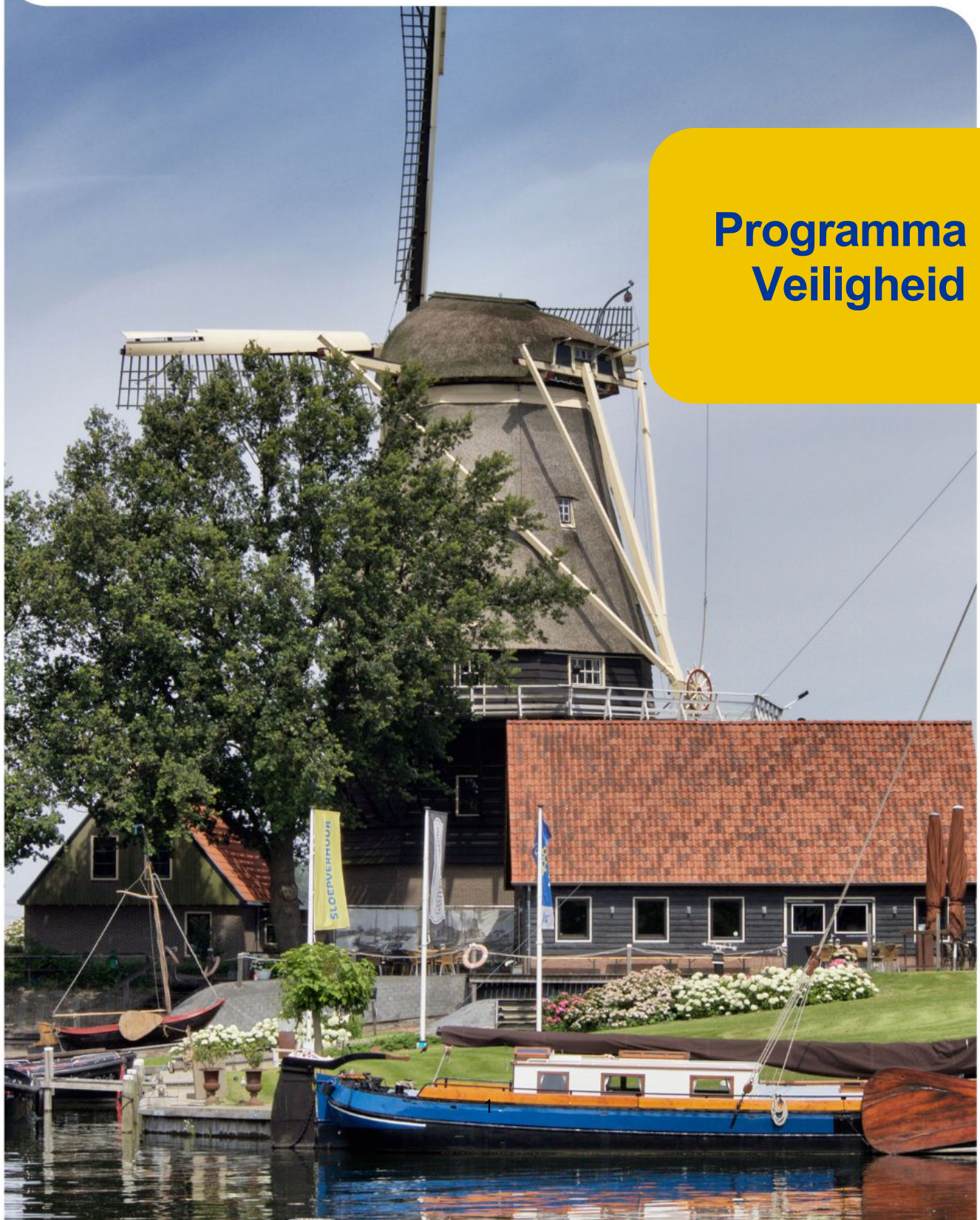

gemeente harderwijk

Programma 1 Veiligheid

Algemeen Programma 1

Samen met inwoners, ondernemers en onze partners zetten we in op veiligheid, participatie én veerkracht. Onze aanpak is preventief en repressief op maat van complexe vraagstukken. We bestrijden (ondermijnende) criminaliteit, dragen zorg voor de openbare orde, zetten ons in voor een veilig AZC, aanpak jeugdoverlast, veilige evenementen, veilig uitgaan en voorkomen escalatie bij zogenaamde multi-problem casuïstiek. Zo houden we Harderwijk en Hierden veilig en leefbaar.

Inhoud

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) staat centraal bij het Programma Veiligheid. Het IVP is opgesteld in goede samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeenten Putten en Ermelo. In 2026 wordt er een nieuw IVP opgesteld, tot die tijd is het bestaande plan de basis voor bijna alle projecten en activiteiten. Het IVP is veelomvattend en is gericht op het waarborgen van de openbare orde en veiligheid. Hierbij gaat het onder andere om het voorkomen en bestrijden van ordeverstoringen, crisissen en rampen, het bestrijden van criminaliteit en overlast, voorkomen van slachtofferschap en het aanpakken van daders.

Ontwikkelingen

We zien meerdere ontwikkelingen binnen het domein van openbare orde en veiligheid. Polarisation en maatschappelijke neemt toe. Onder andere door spanningen op diverse maatschappelijke vraagstukken als asiel maar ook ontwikkelingen omtrent een militaire dreiging waarbij weerbaarheid een belangrijk thema is geworden.

Steeds vaker zien we de ontwrichtende gevolgen van ondermijnende criminaliteit. Criminele netwerken maken steeds geraffineerder gebruik van legale structuren zoals vastgoed, horeca en transport om illegale activiteiten te verhullen.

De casuïstiek rond personen met meervoudige problematiek wordt complexer. Het gaat vaak om situaties waarin zorg, veiligheid en strafrecht elkaar raken, en waar reguliere interventies onvoldoende effectief blijken.

Tegelijkertijd groeit het beroep op de bestuurlijke bevoegdheden van de burgemeester. Steeds vaker wordt van de burgemeester verwacht dat er opgetreden wordt bij verstoringen van de openbare orde, bijvoorbeeld bij ernstige woonoverlast, gebiedsverboden of bij het sluiten van panden op basis van de Opiumwet. Deze ontwikkelingen stellen hoge eisen aan het lokaal bestuur en de gemeentelijke organisatie.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Beleidskaders

De onderstaande beleidsstukken vormen het kader voor het programma Veiligheid:

- Integraal veiligheidsplan (IVP)
- Algemeen plaatselijke verordening (APV)
- Damoclesbeleid rond het sluiten van drugspanden
- Bibob-beleid en coffeeshopbeleid
- Plan van aanpak ondermijning, plan van aanpak mensenhandel, plan van aanpak cybercrime / digitale veiligheid
- Regionaal Beleidsplan, regionaal risicoprofiel, regionaal crisisplan (Veiligheidsregio)
- Meerjarenbeleidsplan Politie

Taakvelden Programma 1

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Een goed geprepareerde crisisorganisatie

De gemeente zelf voert ook diverse activiteiten uit op het gebied van crisisbeheersing en heeft hierin een belangrijke rol. Er wordt ingezet op een goed geprepareerde crisisorganisatie met bekwame functionarissen. Dit voor een effectieve uitvoering van de zogenaamde bevolkingszorgtaken, maar ook het vervullen van de gemeentelijke rol en bestuurlijke bevoegdheden bij (grootschalige) crises en calamiteiten. Dit wordt lokaal en in intensieve samenwerking met andere gemeenten, VNOG en andere partners georganiseerd.

Wat gaan we ervoor doen?

Prepareren op rampen- en crisisbestrijding

Binnen de gemeentelijke organisatie prepareren wij ons op een effectieve bestrijding van rampen en crisis door:

- Het opleiden en trainen van gemeentelijke medewerkers en bestuurders voor een rol in de bevolkingszorg en/of crisisbeheersing.
- Het in standhouden van diverse faciliteiten zoals het crisiscentrum, noodcommunicatie en middelen voor inzet in het veld.
- Het leveren van input op het regionaal risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan en het actueel houden van diverse lokale plannen en protocollen.
- Dit alles in intensieve samenwerking met gemeenten, VNOG en diverse andere partners onder regie van de Adviseur Crisisbeheersing.

Regulier

Wat willen we bereiken?

Een weerbare samenleving

De grote veranderingen in de geopolitieke verhoudingen hebben de internationale spanningen in de afgelopen jaren en sinds begin dit jaar in het bijzonder doen toenemen. Gelijktijdig zien we risico's die samenhangen met onder andere klimaatverandering groter worden. Dit betekent dat een grootschalige crisis die zowel een groot gebied raakt als ontwrichtende effecten heeft voor de maatschappij voorstelbaar is geworden. Deze diversiteit in dreigingen en veranderingen (en de benodigde voorbereiding hierop) maakt dat weerbaarheid en brede maatschappelijke continuïteit de komende jaren een urgent thema wordt.

Wat gaan we ervoor doen?

Verkennen van het thema weerbaarheid

In samenwerking met andere gemeenten, veiligheidsregio, VNG en de rijksoverheid verkennen wij het thema weerbaarheid. Hierbij onderzoeken we wat er nodig is om onze samenleving en eigen organisatie weerbaar en veerkrachtig te maken en houden tegen diverse dreigingen. Waar nodig ondernemen we actie.

Wat willen we bereiken?

Inzetten op calamiteitenbestrijding

Dit product bevat de gehele basisbrandweerzorg en alle activiteiten gericht op het bestrijden van (grootschalige) calamiteiten en rampen onder andere vanuit de brandweerkazernes van Harderwijk en Hierden en de gemeentelijke activiteiten op dit gebied.

Het product Brandweer en Rampenbestrijding is op basis van de Wet op de Veiligheidsregio's grotendeels belegd bij de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De gemeente Harderwijk en de VNOG werken, vanuit een gemeenschappelijke regeling, samen aan een veilige en beschermde leefomgeving in Harderwijk en Hierden. VNOG blijft altijd antwoord geven op de beide vragen die de samenleving aan haar stelt: hulp bieden bij nood en (helpen bij) voorkomen van gevaar. Daarvoor voert VNOG haar wettelijke taken uit:

- Brandweerzorg;

- Rampenbestrijding;
- Risico- en crisisbeheersing;
- Bevolkingszorg;
- Geneeskundige hulpverlening;
- Meldkamer Oost-Nederland.

Wat gaan we ervoor doen?

Samenwerken met de VNOG op het Regionaal Beleidsplan 2025-2028

Samenwerking tussen de gemeente en de VNOG is essentieel voor het waarborgen van de veiligheid in de regio, zowel in de voorbereidende fase als tijdens incidenten en crises. Deze samenwerking kenmerkt zich door afstemming, advisering, gezamenlijke uitvoering van taken en het delen van kennis en expertise.

Uitvoeren opgaven VNOG

De basis voor het beleidsplan - en daarmee ook voor de nu voorliggende programmabegroting 2026 - zijn de vijf opgaven van VNOG. Met deze opgaven geeft de Veiligheidsregio antwoord op de primaire vragen die de samenleving aan haar stelt, namelijk: "Ik heb hulp nodig" en "Leer mij gevaar te voorkomen en mij hierop voor te bereiden". Het gaat om deze opgaven:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
- Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

Regulier

1.2 Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat willen we bereiken?

Beperken van criminaliteit en slachtofferschap

Om criminaliteit en het aantal slachtoffers hiervan in onze gemeente te beperken, zetten we in op preventie, handhaving en samenwerking. We voeren regie en verstoren criminele netwerken met bestuursrechtelijke bevoegdheden. Ook stimuleren we bewustwording en weerbaarheid onder inwoners door middel van voorlichtingscampagnes. Dit met en naast onze partners uit de strafrechtketen als politie en OM en in nauwe samenwerking met het onderwijs, bedrijven en instellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Aanpakken ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Wat is ondermijning?

Ondermijning is het proces waarbij georganiseerde criminaliteit gebruik maakt van legale structuren, voorzieningen of personen om illegale praktijken mogelijk te maken. Gemeenten staan in de frontlinie van de aanpak van ondermijning, omdat veel ondermijnende activiteiten zich afspelen op lokaal niveau. Criminelen maken misbruik van gemeentelijke procedures, zoals vergunningverlening, om geld wit te wassen en hun illegale activiteiten te verhullen. Hierdoor worden gemeenten kwetsbaar voor beïnvloeding vanuit de onderwereld, hierbij kan gedacht worden aan:

- Bestuurlijke beïnvloeding: Criminelen proberen invloed uit te oefenen op gemeentelijk beleid, vergunningverlening of handhaving, bijvoorbeeld door ambtenaren om te kopen of te intimideren.
- Integriteit: Gemeenteambtenaren of bestuurders kunnen onder druk worden gezet om weg te kijken bij illegale activiteiten of actief deel te nemen.
- Misbruik van voorzieningen: Criminelen kunnen subsidies, vergunningen of sociale regelingen misbruiken, bijvoorbeeld door spookbedrijven of schijnconstructies op te richten.
- Sociale beïnvloeding: Bewoners durven geen meldingen meer te doen, omdat zij bang zijn voor de eventuele gevolgen.

Plan van aanpak Ondernijning

Vanuit het Plan van aanpak Ondernijning hebben we een aantal speerpunten vastgesteld. Specifiek gaat het om:

- De basis op orde: Weerbaar door lokale regelgeving en beleid, bewustzijn binnen de organisatie, toegerust zijn in de aanpak en voorkomen dat we onbewust ondernijnende criminaliteit faciliteren.
- Veilig buitengebied: Het buitengebied is kwetsbaar voor ondernijnende criminaliteit. We sluiten aan bij het Project Veilig Buitengebied om de weerbaarheid te vergroten.
- Casuïstiek: Casuïstiek die zich aandient moet worden geanalyseerd, verrijkt en op het juiste moment worden aangepakt en van opvolging voorzien. Als gemeente voeren we regie en werken we samen met onze partners.

Rekenkamerrapport Ondernijning

In 2023/ 2024 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de gemeentelijke aanpak van ondernijning. Ook in 2026 gaan we aan de slag met de uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek.

Het Gelders Akkoord

Het basisniveau waaraan een weerbare overheid moet voldoen, noemen we Het Gelders Akkoord. De inhoud van het Gelders Akkoord is samengesteld op basis van gesprekken, input tijdens ambtelijke werksessies en het breed bestuurlijk overleg (BBO) en feedback die van veel kanten is verzameld. Het Gelders Akkoord is daar een representatie van. Het verwerken van verschillende meningen, belevingen en achtergronden maakt het een akkoord voor de hele provincie Gelderland en dus echt Gelders. In 2026 vormt dit akkoord de basis voor de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Specifiek

Na de zomer, het derde kwartaal van 2025, wordt door Gelderse gemeenten en de provincie Gelderland een intentieverklaring ondertekend. Hierna gaan gemeenten zelf aan de slag met de implementatie. Dat houdt bijvoorbeeld in dat er een collegevoorstel en -besluit komt en er ondersteuning is vanuit de districtelijke programma's, de provincie Gelderland en het RIEC Oost-Nederland.

[Aanpakken cybercriminaliteit](#)

Het thema cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit is in ontwikkeling en vraagt steeds meer aandacht. Hoewel de precieze omvang van gedigitaliseerde criminaliteit niet bekend is, onder meer door geringe meld- en aangiftebereidheid, staat wel vast dat het fenomeen zich verspreidt, versnelt, innoveert en steeds meer slachtoffers maakt. Als gemeente pakken we een preventieve rol om slachtofferschap te voorkomen.

Specifiek

[Aanpakken mensenhandel](#)

Mensenhandel draait om uitbuiting. Daders gebruiken slachtoffers voor persoonlijk gewin. Dit is een ernstige schending van mensenrechten en van de menselijke waardigheid. Mensenhandel wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden, die misbruik maken van de legale wereld. Gemeenten hebben bij de aanpak van mensenhandel een rol op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening en dragen bij aan het opwerpen van barrières tegen mensenhandel.

In 2026 gaan we verder met de acties uit het Plan van aanpak Mensenhandel. Doel hierbij is het om zoveel mogelijk slachtoffers uit hun situatie te halen, zorgen dat minder mensen slachtoffer worden en onze gemeente onaantrekkelijk maken voor daders door deze aan te pakken. De gemeentelijke aandachtsfunctionaris Mensenhandel voert regie op de uitvoering van het Plan van aanpak.

Specifiek

Wat willen we bereiken?

[Beperken van overlast](#)

Om overlast in onze gemeente te beperken, richten we ons op een integrale aanpak van jeugd, woonoverlast en complexe zorgcasuïstiek. Inwoners moeten zich veilig en gehoord voelen in hun eigen leefomgeving. We investeren in preventief jeugdwerk en het versterken van de samenwerking met scholen om vroegtijdig problematisch gedrag te signaleren. Voor inwoners met verward gedrag of meervoudige problematiek werken we nauw samen met zorg- en veiligheidspartners om passende ondersteuning en begeleiding te bieden. Door deze aanpak voorkomen we escalatie en bevorderen we leefbaarheid in de wijk.

Wat gaan we ervoor doen?

[Adviseren en regie pakken](#)

We bieden in 2026 consultatie en advies op ernstig meervoudige problematiek. Waar nodig bieden we ook procesregie op ad-hoc casuïstiek en incidenten van diverse aard. Voorbeelden hiervan zijn inwoners met een hoog risico op ernstig nadeel, maatschappelijke teloorgang. Denk aan personen die verslaafd zijn, crimineel, overlastgevend of psychische problemen hebben.

Regulier

[Aanpakken excessieve overlast](#)

In 2026 continueren we de Persoonsgerichte aanpak (PGA) in de gemeente. In 2025 is de basis gelegd en het PGA-privacyreglement door alle partijen ondertekend. In 2026 ligt de focus op casusniveau op het creëren van oplossingen voor ernstige complexe problemen bij individuele inwoners. Daarnaast krijgt de implementatie van de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) nader vorm, hieronder wordt gewerkt aan inrichten en het versterken van casusregie in het sociaal domein.

Regulier

[Verder met de groepsaanpak probleemjongeren](#)

In 2026 gaan we verder met de groepsaanpak op de problematische jeugdgroepen en de Persoonsgerichte aanpak op 18-minners. En in 2026 gaan we verder met de uitvoering van de afspraken van het convenant School en veiligheid. De burgemeester van gemeente Harderwijk heeft hierin een trekkende rol voor de regio. Scholen, gemeenten, politie en het OM gaan intensiever samenwerken om de veiligheid op en rond de school te vergroten. Zorgwekkend gedrag willen we op tijd signaleren en overlast en criminaliteit waar mogelijk voorkomen. De zorg voor jeugd houdt niet op bij school. Overlast van jeugd kan stevige impact hebben op de woonomgeving. Jongeren zijn kwetsbaar om in aanraking te komen met criminele netwerken. Kwetsbaarheid kan ook ontstaan door thuissituaties, omstandigheden op school en risico's rond alcohol en drugs. Het thema jeugd en veiligheid is complex. We willen meer aan de voorkant komen.

Regulier

Wat willen we bereiken?

[Een effectieve aanpak op de lokale integrale veiligheid](#)

Voor een effectieve aanpak van de lokale integrale veiligheid hanteren we het Integraal Veiligheidsplan (IVP) als leidraad. Dit plan bundelt onze prioriteiten en acties op het gebied van veiligheid, preventie en handhaving. Als gemeente zijn we dé regievoerende partij als het gaat om integrale veiligheidsvraagstukken. Hierbij werken we samen met een groot aantal veiligheidspartners en staan we in verbinding met inwoners, ondernemers en instellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

[Navolgen Integraal Veiligheidsplan](#)

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is het beleidsplan op hoofdlijnen waarin we als gemeenten en (veiligheids-) partners prioriteiten op het gebied van veiligheid vaststellen en afspraken vastleggen. Het huidige IVP is in 2020 vastgesteld. In 2023 is besloten om het vierjarige plan te verlengen tot en met 2026. Hierdoor hebben we meer tijd om invulling te geven aan de geprioriteerde thema's.

Regulier

In 2026 stellen we een nieuw IVP op, in goede afstemming met de gemeenten Ermelo, Putten en Zeewolde. We evalueren het huidige IVP en onderzoeken naar welke thema's geprioriteerd moeten worden in het nieuwe IVP.

[Inzetten op een veilige leefomgeving](#)

Onze gemeente kent een aantal locaties waar publieke en private partijen samenwerken aan de veiligheid. Het gaat hierbij om winkelcentra, uitgaansgebieden en bedrijventerreinen. Met een nauwe samenwerking met ondernemers en de politie streven we naar een veilige omgeving om te ondernemen en bezoeken. Deze samenwerking vindt onder andere plaats binnen KVO's (Keurmerk Veilig Ondernemen) en het KVVU (Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan).

Regulier

Wat willen we bereiken?

Handhaven van de openbare orde en veiligheid

Het handhaven van de openbare orde en veiligheid is een kerntaak van de gemeente. We zetten hiervoor stevig in op de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en toezichthouders, die zichtbaar aanwezig zijn in de wijken en actief optreden bij overlast en overtredingen. We werken samen met de politie. Cameratoezicht wordt ingezet op strategische locaties om preventief te werken en sneller te kunnen ingrijpen bij incidenten. Waar nodig treden we doortastend op wanneer grenzen worden overschreden, met maatregelen die passen bij de ernst van de situatie. Daarbij maken we gebruik van bestuursrechtelijke bevoegdheden, zoals het opleggen van dwangsommen, gebiedsverboden of het sluiten van panden bij ernstige verstoringen van de openbare orde. Door zichtbaar en consequent te handhaven, vergroten we het gevoel van veiligheid onder inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Inzetten van gemeentelijke bevoegdheden

Deze activiteit omvat de inzet van diverse gemeentelijke bevoegdheden en ondersteuning hierbij. Het gaat hierbij om bevoegdheden ter bescherming van de openbare orde en veiligheid, zoals gebiedsverboden, sluiten van drugspanden, huisverboden en crisismaatregelen.

Regulier

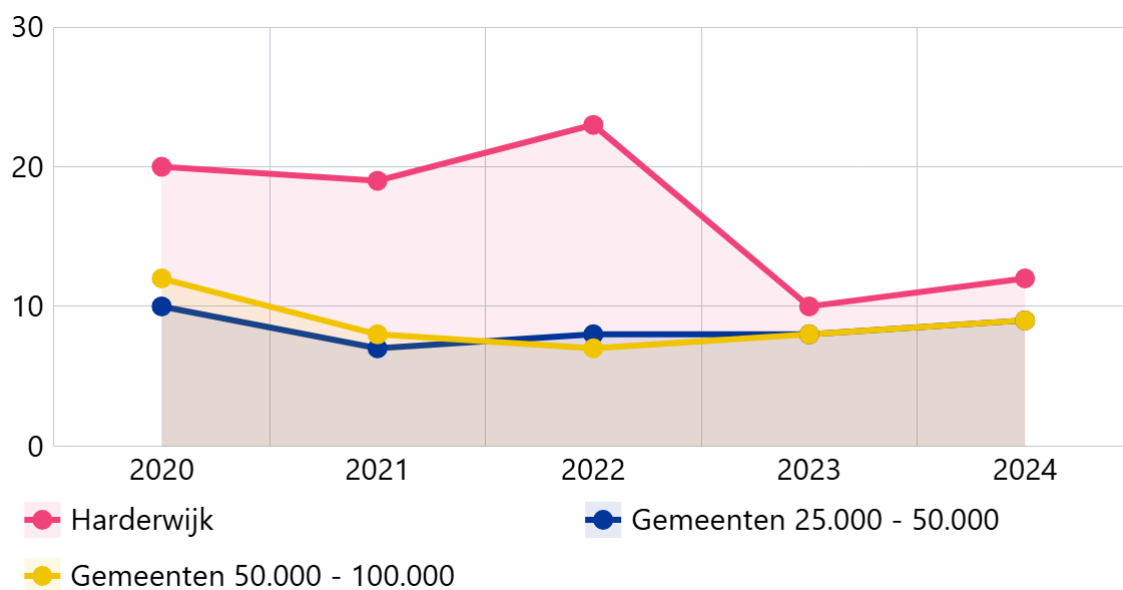
We zien een stijging van complexe problematiek waar juridische bestuursrechtelijke handhaving nodig is. Denk aan dwangsommen voor drugsdealers, gebiedsverboden voor stelselmatige overlastgevers, huisverboden in het kader van huiselijk geweld, aanwijzingsbesluiten voor cameratoezicht, tijdelijke sluitingen van drugspanden en inzet van andere burgemeestersbevoegdheden.

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte

Voor het waarborgen van de leefbaarheid, veiligheid en openbare orde is belangrijk om hierop toezicht te houden en in te grijpen wanneer dat nodig is. Hiervoor zetten we in met buitengewoon opsporingsambtenaren, toezichthouders en cameratoezicht. Hierbij werken we nauw samen met de politie en andere partners waar mogelijk wijkgericht.

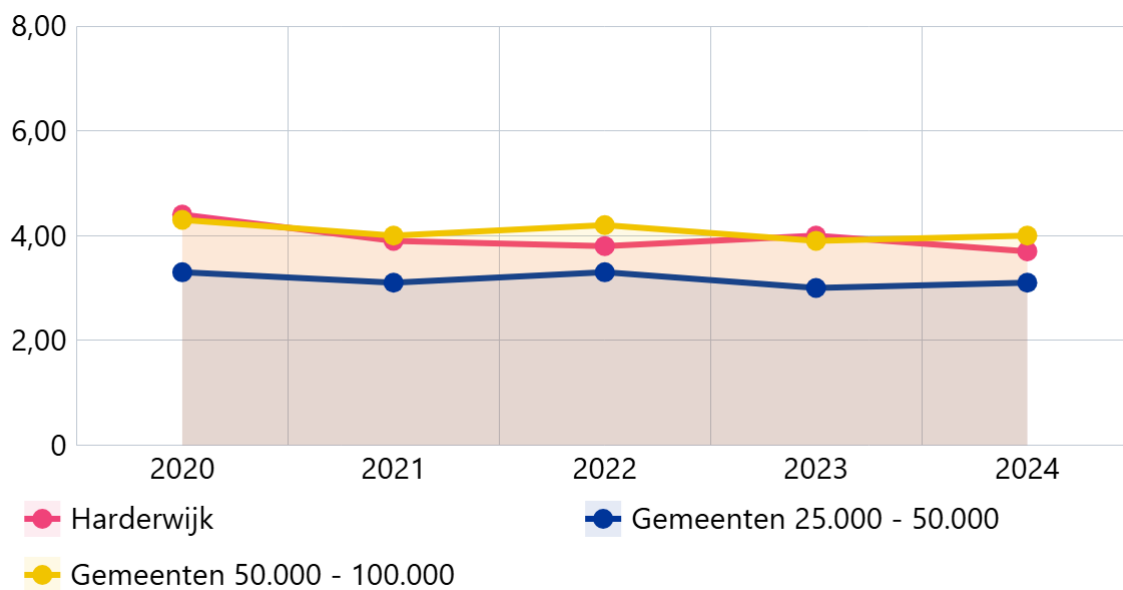
Verplichte beleidsindicatoren programma 1

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

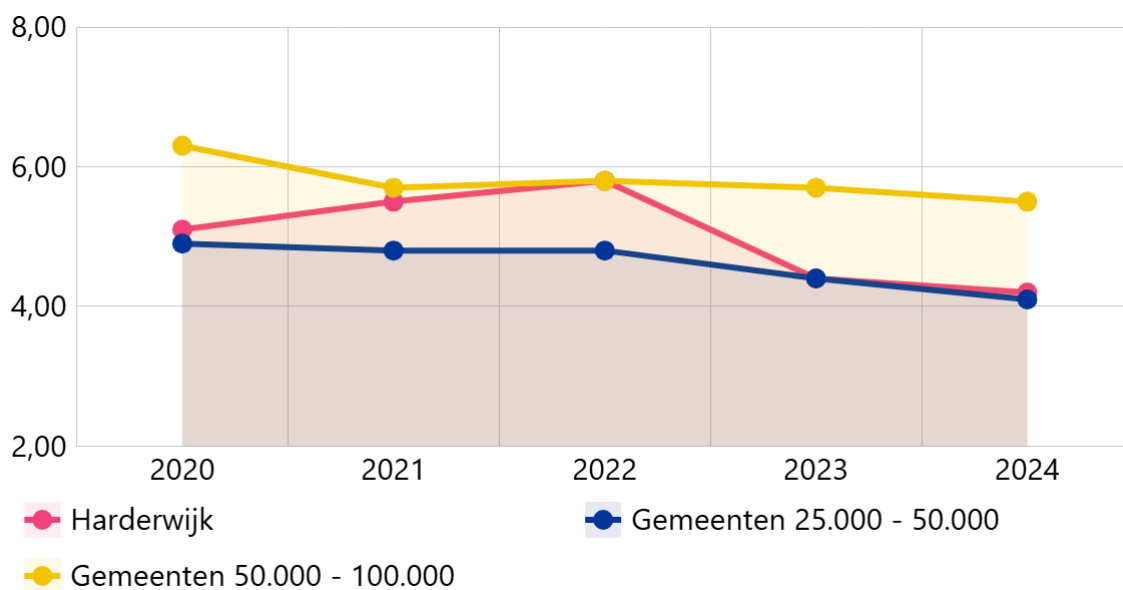
Bron: Halt

Misdrijven - Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

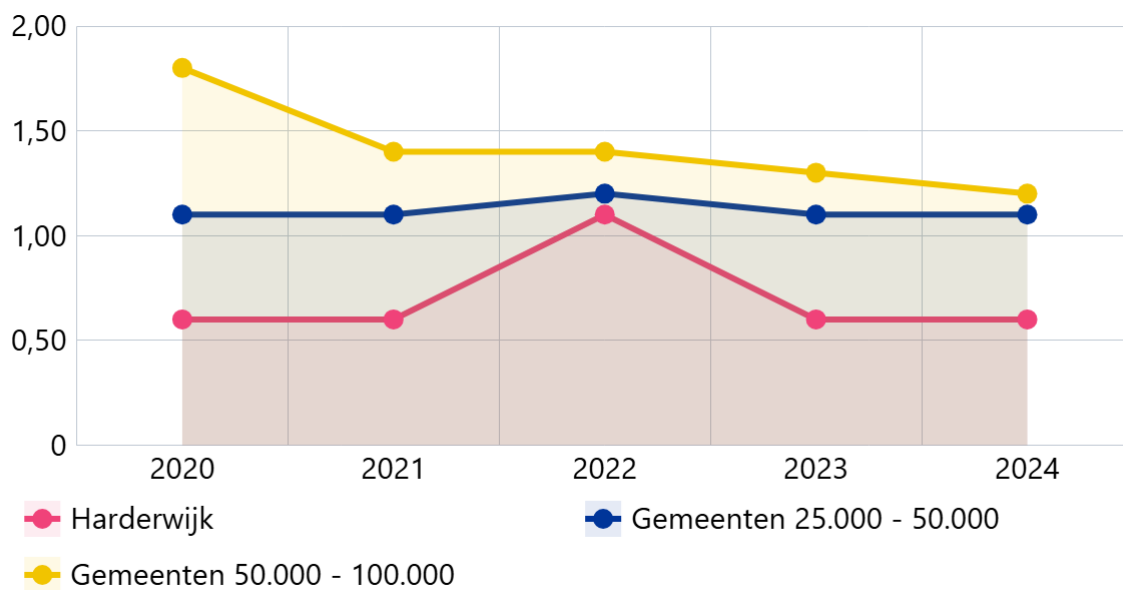
Bron: CBS

Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte

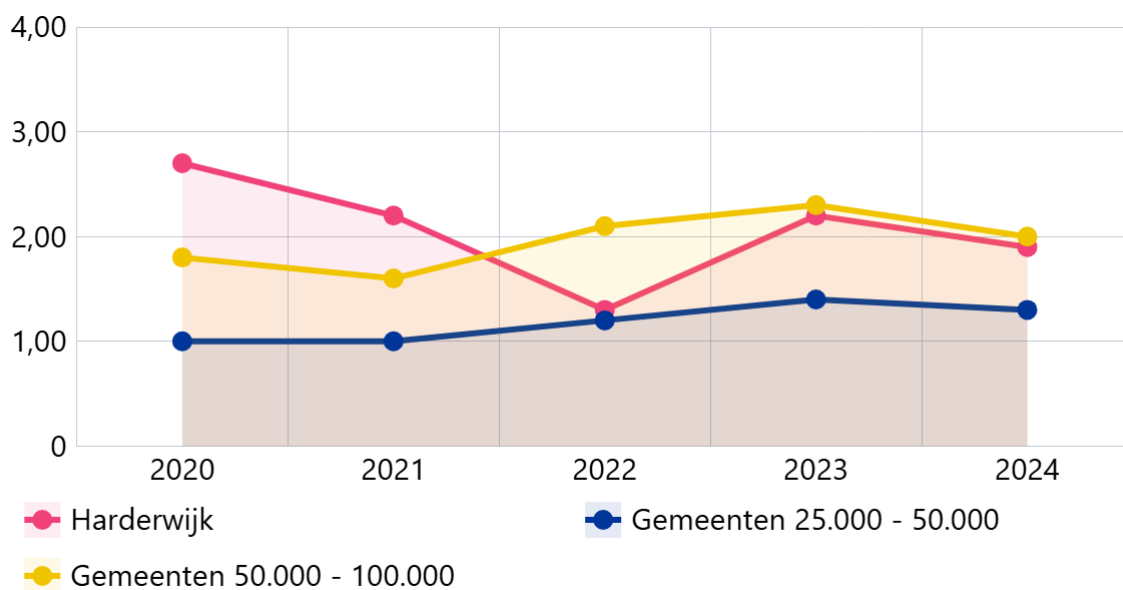
Bron: CBS

Misdrijven - Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Bron: CBS

Misdrijven - Winkeldiefstallen

Bron: CBS

Facultatieve beleidsindicatoren programma 1

Aangiften woninginbraak (Bron: Politieteam Veluwe West)

Gemiddeld 2012-2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Gemiddeld 2020-2024
147	72	33	84	57	37	35	42	27	40

Opgelegde tijdelijke huisverboden (Bron: Gemeente Harderwijk)

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3	8	6	3	7	3	2

Diverse indicatoren in relatie tot veiligheid (Bron: Politieteam Veluwe West)

Feiten	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal misdrijven	1576	1425	1861	1992	1772	1776	1908	1768
Geweld	167	177	175	178	158	157	166	150
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	165	80	72	79	65	50	77	49

Diefstal brom-, snor-, fietsen	129	90	182	110	142	170	216	193
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	141	94	159	176	162	184	148	156
Totaal registraties overlast	1101	863	1007	1139	1385	1237	1330	1307
Jeugdoverlast	335	165	215	405	538	380	397	371
Drugsoverlast	81	108	116	118	119	121	159	174
Verkeersongevallen	432	419	464	327	315	335	369	

Totaaloverzicht Programma 1

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029
Baten						
TV11 TV11 Crisisbeheersing en brandweer	157	144	145	145	145	145
TV12 TV12 Openbare orde en veiligheid	22	70	33	33	27	27
Totaal Baten	179	214	177	177	171	171
Lasten						
TV11 TV11 Crisisbeheersing en brandweer	-3.507	-4.011	-4.315	-4.468	-4.534	-4.532
TV12 TV12 Openbare orde en veiligheid	-2.184	-2.264	-2.264	-2.210	-2.128	-2.127
Totaal Lasten	-5.690	-6.275	-6.578	-6.678	-6.662	-6.659
Gerealiseerd resultaat	-5.512	-6.061	-6.401	-6.501	-6.490	-6.488

Financiële analyse begroting 2026 ten opzichte van begroting 2025

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Primitieve begroting 2026	Primitief 2026 - Totaal 2025
Baten	214	177	-36
Lasten	-6.275	-6.578	-304
Verschil	-6.061	-6.401	-340

Het resultaat van programma 1 is als volgt te verklaren

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Ondewerp	Bedrag afwijking	Verwijzing toelichting
	Nieuw beleid	-303	1
	Ombuigingen	57	2
	Kapitaallasten	5	3
	Doorberekende salariskosten	-25	4
1.1	Begroting VNOG 2026-2029	-108	5
1.2	Deelname veiligheidsmonitor 2025	29	6
	Diversen	5	7
Totaal		-340	

Toelichting op de financiële analyse

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Naam aanmelding	I / S	2026	2027	2028	2029
1.1 Crisisbeheer en brandweer	Wijziging DVC Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland	S	-163	-149	-149	-149
1.2 Openbare orde en veiligheid	Handhavingsjurist	S	-111	-111	-111	-111
1.2 Openbare orde en veiligheid	Studie- opleidingskosten BOA's	S	-30	-30	-30	-30
Totaal programma 1			-303	-289	-289	-289

1. Nieuw beleid	In bovenstaande tabel zijn de posten opgenomen die gerelateerd zijn aan nieuw beleid in 2026. Ten opzichte van 2025 geeft dit een nadelig effect.
2. Ombuigingen	Met de behandeling van de begroting 2025-2028 is door de raad besloten om de ombuigingen categorie B te effectueren. In 2026 levert dit ten opzichte van 2025 een begroot voordeel op.
3. Kapitaallasten	Jaarlijks worden de kapitaallasten bepaald op basis van de aanwezige activa en de nieuwe investeringen. Deze kapitaallasten worden toegerekend aan de betreffende taakvelden/programma's. Voor de begroting 2026 leidt dit tot een klein voordeel van € 5.000,-.
4. Doorberekende salariskosten	Jaarlijks wordt de verwachte urenbesteding per taakveld opgevraagd. De geraamde salariskosten worden op basis van deze urenbesteding doorberekend. Voor 2026 leidt dit ten opzichte van 2025 tot een nadelig effect.
5. Begroting VNOG 2026-2029	Dit nadeel van afgerond € 108.000,- wordt verklaard door de programmabegroting 2026-2029 van de VNOG ten opzichte van de primitieve begroting 2025. De raad heeft op 12 juni 2025 ingestemd met de concept meerjarenbegroting VNOG 2026-2029 en besloten de gevraagde bijdrage voor 2026 op te nemen in de gemeentelijke begroting. De stijging van de bijdrage is het gevolg van loon- en prijsbijstelling.
6. Deelname veiligheidsmonitor 2025	In 2025 is deelgenomen aan de landelijke veiligheidsmonitor. De resultaten hiervan volgen in 2026. In de begroting 2025 was hiervoor een incidenteel bedrag opgenomen van € 29.000,-. In 2026 levert dit een voordeel op ten opzichte van 2025.
7. Diversen	Diverse kleine budgetwijzigingen hebben geleid tot een klein voordelig effect.

